

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מגילה - ט'

- שנינו: 'ספרים נכתבים בכל לשון'. כיצד מתישב עם הברייתא 'מקרא שכתבו תרגום וכן הפוך, וכתב עברי אינו מטמא עד שיכתבנו אשורית ובקלף ובדיו'?
 - משנתנו בכתב אשורית והברייתא בכתב אחר, ולכן אינו מטמא ידיים. ודחה אביי: אם מדובר בכתב אחר, א"כ אפילו מקרא שכתבו מקרא...
 - אלא: משנתנו כרבנן שספרים נכתבים בכל לשון והברייתא כרשב"ג שהתיר רק ביונית. ונדחה: שא"כ היה צריך לומר עד שיכתבנו אשורית ויונית.
 - אלא: משנתנו בשאר ספרים והברייתא בתפילין ומזוזות שנכתבים דווקא אשורית, כיון שכתוב בהם 'הויו' בהויתן יהו. ונדחה: שבתפילין ומזוזות אין תרגום שכתבו מקרא, ובשלמא בתורה יש 'יגר שהדותא'.
 - משנתנו בספרים והברייתא במגילה שנכתבת רק באשורית ['ככתבם וכלשונם'] ובמגילה תרגום שכתבו מקרא: "פתגם המלך", " יקר לבעליהן".
 - הברייתא עוסקת בשאר ספרים ובשיטת ר' יהודה שמה שהתירו רבותינו יונית, הוא רק בספר תורה ומשום מעשה תלמי המלך.
- תלמי המלך הכניס 72 זקנים ב-72 בתים ונכנס לכ"א בנפרד ואמר כתבו לי תורת משה רבכם, ונתן הקב"ה בלב כ"א עצה אחת. באלו פסוקים?
 - כתבו כולם "אלוקים ברא בראשית" שלא יאמר 'בראשית' הוא שם אלוהות.
 - כתבו כולם "אעשה אדם בצלם ובדמות" שלא יאמר 'נעשה' ששתי רשויות בשמים.
 - כתבו כולם "ויכל ביום השישי וישבות ביום השביעי" שלא יאמר שהקב"ה עשה מלאכה בשבת.
 - "זכר ונקבה בראו" שלא יאמר 'בראם' שברא 2 גופים. ובראו משמע 2 פרצופין.
 - "הבה ארדה ואבלה שם שפתם" שלא יאמר 'נרדה' שתי רשויות הן.
 - "ותצחק שרה בקרובה" לבאר שצחקה בפרהסיא ואילו אברהם צחק רק בליבו, לפיכך לא הקפיד עליו הקב"ה.
 - "כי באפם הרגו שור" שלא יאמר שיעקב החשיבם כרוצחים שהרגו 'איש'.
 - "ויקח משה... וירכיבם על נושא בני אדם" שלא יאמר מדוע הרכיבם על חמור וכי לא היה למנהיגם סוס או גמל?
 - "ומושב בני ישראל .. במצרים ובשאר ארצות 400 שנה" שלא יאמר כיצד יתכן 400 שנה לעמרם, קהת, ומשה. והאמת שכוונת הכתוב מלידת יצחק.
 - "וישלח את זאטוטי בני ישראל" שזאטוט הוא לשון חשיבות כדי לקבל שכונה.
 - "לא חמד אחד מהם נשאתי" שלא יאמר 'חמור' אינו לוקח אבל דבר אחר לקח.
 - "להאיר לכל העמים" שלא יאמר שחלק הקב"ה את השמש והירח שיעבדום. [וכן בפס' וילך ויעבוד וכו' 'לעבדם' שלא יאמר שצוה שיהיו אלוהות]
 - כתבו כולם "צעירת הרגלים" כיון שאשתו של תלמי 'ארנבת' שמה. ושלא יאמר שחקו בי היהודים והטילו שם אשתי בתורה.
- לרשב"ג אף בספרים התירו רק יונית שנה' "יפת אלוקים ליפת וישכון באהלי שם" לשונו של יפת [יון בן יפת] יהיו באהלי שם, מדוע לא לשון גוג וגומר? אין לומר לשון בניו גוג וגומר כיון שנדרש 'פיותו של יפת' ולשון יונית יפה יותר מלשונם. והלכה כרשב"ג.
- איזה חילוק דין בין כהן משוח בשמן לכהן מרובה בגדים [היינו מזמן שננגז השמן שמתקדש ע"י ריבוי בגדים]?

פר הבא על כל המצוות שכהן משיח מביאו אם הורה היתר בדבר שזדונו כרת וכהן מרובה אינו מביאו. [אבל לענין פר יוה"כ ועשירית האיפה שניהם שוים] ומשנתנו אינה כשיטת ר"מ שמרבה מהמשיח מרובה בגדים שמביא פר הבא על כל המצוות. אלא כחכמים החולקים עליו.
- איזה חילוק דין יש בין כהן 'משמש' [שנפסל ומינו אחר תחתיו ואח"כ עבר פסולו וחזר] לכהן ש'עבר' [כשהראשון חזר]?

הכהן המשמש מביא פר יוה"כ ועשירית האיפה, שהרי א"א ששניים יביאום. ומצינו בזה שיטות בברייתא: 'אירע בו פסול ומינו כהן אחר תחתיו', לר"מ: ראשון חוזר לעבודתו כשעבר פסולו. והשני שמינו תחתיו כל מצות כהונה גדולה עליו. [כגון 8 בגדים, אינו פורע ופורם על מת, נושא בתולה, מקריב אונן] לר' יוסי: ראשון חוזר לעבודתו, שני אינו ראוי לא לכהן גדול ולא לכהן הדיוט. והטעם: לכה"ג אינו ראוי שמא תהיה איבה ולכהן הדיוט אינו ראוי משום מעלין בקודש ואין מורדין. ומשנתנו כר"מ. [ודין זה כר' מאיר אבל הרישא כרבנן. או שרבי ברישא כרבנן ובסיפא כר"מ]
- איזה חילוק דין יש בין במה גדולה [מזבח של משה בנוב וגבעון] לבמה קטנה [שכ"א עושה לעצמו]?

פסחים שקרבים רק בבמה גדולה וכעין פסחים היינו דבר שאינו נידר ונידב וגם קבוע לו זמן, אבל דבר שנידר ונידב קרב בבמה קטנה. וכשיטת ר' שמעון שציבור הקריבו בבמה גדולה רק פסחים וחובות שקבוע להם זמן, אבל חובות שאין קבוע להם זמן בין גדולה ובין קטנה לא קרב.